

WÓJT GMINY TUROŚŃ KOŚCIELNA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI TUROŚŃ KOŚCIELNA
GMINA TUROŚŃ KOŚCIELNA
REJON ULICY WYSOKIE

28.10.2020

Spis treści

1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
1.1.	Podstawa prawna i informacje o zawartości	3
1.2.	Główne cele projektu planu miejscowego i jego powiązania z innymi dokumentami	3
2.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	8
3.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	8
4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	9
5.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	9
6.	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	10
6.1.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	15
7.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ..	16
8.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	16
9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	16
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko.....	19
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	22
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	24
	Wykaz źródeł.....	25
	Oświadczenie autora prognozy	26

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektu zmiany planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

1.1. Podstawa prawna i informacje o zawartości

Podstawą sporządzenia projektu dokumentu jest Uchwała nr XV/118/2020 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Turośń Kościelna (rejon ulicy Wysokie).

Zakres terytorialny opracowania wskazano w załączniku powyższej uchwały, dla którego sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obejmuje część zabudowy wsi Turośń Kościelna położonej przy ulicy Wysokie, w sąsiedztwie zbiornika wodnego Turośń oraz sąsiednie tereny rolne.

Projektowany dokument dotyczy przeznaczenia wymienionych wyżej terenów pod zabudowę mieszkaniową z towarzyszącą zabudową usługową w części północnej.

W dokumencie określono jednocześnie warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, w tym również ustalono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Na przedmiotowym obszarze obowiązują obecnie ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr XXX/225/09 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 grudnia 2009 r.

Tereny opracowania przeznaczone były wcześniej pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w części południowej od strony ul. Wysokie oraz w części północnej od projektowanego ciągu drogowego, a w jego miejsce utworzono zbiornik retencyjny. Natomiast fragment centralny przeznaczono pod tereny upraw rolnych.

1.2. Główne cele projektu planu miejscowego i jego powiązania z innymi dokumentami

Głównym celem dokumentu jest aktualizacja przyjętych wcześniej rozwiązań planistycznych. Dotyczy to przede wszystkim położonego w centralnej części obszaru rolnego, który przeznaczany jest na teren mieszkaniowy. Zmiana ta niesie również konieczność zaprojektowania obsługi komunikacyjnej i aktualizacji rozwiązań infrastrukturalnych.

Poniżej przedstawiono najważniejsze zasady i założenia dokumentów powiązanych z projektem planu, informacje na temat zakresu powiązania dokumentów i sposobu w jakim zostały uwzględnione.

Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium i opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Turośń Kościelna

Dokument dotyczy rozpoznania i analizy środowiska przyrodniczego gminy oraz odniesienie położenia obszaru do systemu ekologicznego.

Celem opracowania jest rozpoznanie cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań oraz kompleksowa ocena środowiska przyrodniczego głównie z punktu widzenia przydatności poszczególnych terenów do projektowanej funkcji, jak również wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów przyrodniczych i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.

Przygotowane opracowanie zawiera opis elementów środowiska przyrodniczego gminy, ich wzajemne relacje, a także określa jakość i definiuje zagrożenia środowiska przyrodniczego. Ocenie poddano całość terenów gminy.

Tereny opracowania położone są w obrębie dwóch wydzieleń określonych na mapie oceny warunków ekofizjograficznych. Są to obszary wysoczyzny morenowej oraz tereny zboczowe dolin. Cechują się w większości wysoką i średnią przydatnością do budownictwa. W ich sąsiedztwie przebiega ciąg ekologiczny rzeki Czapliniarki.

Opracowanie ekofizjograficzne stanowiło podstawę do sporządzenia zmiany planu miejscowego, a także jedno z wejściowych źródeł do sporządzenia niniejszej prognozy.

Dokument nie wskazuje na występowanie na przedmiotowych terenach gatunków chronionych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Turośń Kościelna

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem określającym ogólną politykę przestrzenną gminy oraz zasady zagospodarowania. Ma charakter aktu kierownictwa wewnętrznego i chociaż nie stanowi prawa miejscowego, wiąże władze gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Obowiązujące studium gminy Turośń Kościelna zatwierdzono uchwałą Nr XVIII/89/2000 Rady Gminy 4 lutego 2000 r. i zmieniono uchwałą Nr XXV/189/2009 z dnia 4 lipca 2009 r. oraz uchwałą Nr XXXIV/267/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Przedmiotowe tereny położone są w granicach obszaru określonego symbolem 6pl – wyznaczonego do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług nieuciążliwych, z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania terenów (tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolne i inne) i możliwości ich przeznaczenia pod inny rodzaj zagospodarowania.

Przedłożony projekt zmiany planu miejscowego stanowi realizację postulatów sformułowanych w studium i jest zgodny z jego ustaleniami. Funkcją dominującą jest funkcja mieszkaniowa.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

Zakres dokumentu dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze województwa oraz przywożonych na jego obszar, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych.

Program wymienia szereg celów w odniesieniu do poszczególnych grup odpadów, do których należą m.in.:

1. w kwestii odpadów komunalnych:
 - zmniejszenie ilości powstających odpadów,
 - planowanie systemów zagospodarowania odpadów w regionach zgodnych z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
 - zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,

- zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych,
 - zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia,
 - ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych,
 - do końca 2021 r. wprowadzenie we wszystkich gminach w województwie systemów selektywnego odbierania odpadów zielonych i bioodpadów (cel szczegółowy)
2. W kwestii pozostałych odpadów:
- zwiększenie świadomości wśród inwestorów oraz podmiotów wytwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na temat należytego postępowania ze strumieniem w/w odpadów, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania oraz recyklingu,
 - całkowite zaniechanie składowania osadów ściekowych.

Zapisy dokumentu będą istotne podczas realizacji zamierzeń wynikających z ustalonego zagospodarowania terenów, czyli zagęszczania zabudowy mieszkaniowej, a także przy realizacji towarzyszącej infrastruktury technicznej. Podczas prac należy podjąć środki służące zapobieganiu wytwarzania odpadów. Funkcjonowanie zabudowy mieszkaniowej związane jest z wytwarzaniem odpadów, które są gromadzone i zagospodarowywane zgodnie z zasadami gospodarki odpadami komunalnymi w gminie. Dodatkowo plan zawiera ustalenia w zakresie systemu usuwania odpadów stałych, zmierzające do realizacji celów wskazanych w dokumencie.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym dokumentu jest zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego.

W dokumencie sformułowano również szereg celów cząstkowych, wśród których w kontekście projektu planu istotnymi są „Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego” oraz „Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów”. Dokument realizuje je poprzez wyznaczenie zasad ochrony, kierunków rozwoju infrastruktury, a także ustalenie zasad zagospodarowania.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2030 roku

Jest to kolejna aktualizacja najważniejszego dokumentu strategicznego określającego kierunki rozwoju województwa podlaskiego. Strategia stanowi odpowiedź na zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej regionu i wpisuje się w harmonogram przygotowań do kolejnej perspektywy finansowej UE.

Hasłem przewodnim dokumentu jest *Ambitne Podlaskie*, a strategiczne cele rozwoju regionu skupiają się wokół dynamicznie rozwijającej się gospodarki, zasobnych mieszkańców

i współpracy z partnerami w kraju i za granicą. Podkreślono, że należy rozwijać postawy przedsiębiorcze w województwie, wspierać rozwój firm, innowacje w firmach, ekologiczne formy produkcji, technologie gospodarki w obiegu zamkniętym, działać na rzecz ochrony wartości przyrodniczych województwa także np. poprzez retencję wód.

Zapisy Strategii mają wpływ na przyszły program regionalny, kontrakt z rządem, na wszelkie dokumenty rozwojowe w województwie (w tym plany rozwoju poszczególnych sektorów: transportu, zdrowia, polityki społecznej, na strategię samorządowe).

Nacisk położono na wykorzystanie potencjałów rozwojowych i niwelowanie słabości różnych części województwa, głównie poprzez rozwój oddolnych inicjatyw lokalnych i formułowane przez nie cele odzwierciedlające specyfikę danego terytorium.

Ramowa Dyrektywa Wodna

Dyrektywa ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, będąca wynikiem wieloletnich prac Wspólnot Europejskich zmierzających do lepszej ochrony wód poprzez wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych. Zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Zapisy RDW wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowane zostały plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz program wodno-środowiskowy kraju. Dyrektywa wskazuje na konieczność dalszego integrowania ochrony i zrównoważonego gospodarowania wodą z innymi dziedzinami polityk wspólnotowych.

W związku z zapisami dokumentu podczas strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozważone zostaną konsekwencje realizacji planu dla osiągnięcia dobrego stanu wód w odniesieniu do jednolitych części wód.

Pakiet klimatyczno-energetyczny

Pakiet klimatyczno-energetyczny to szereg rozwiązań legislacyjnych przyjętych 17 grudnia 2008 r. zmierzających do kontrolowania i ograniczania emisji gazów cieplarnianych na terenie UE. Pakiet zakłada redukcję o 20% emisji gazów cieplarnianych w UE w stosunku do roku 1990, 20% udział energii odnawialnej w zużyciu energii ogółem, 20% wzrost efektywności energetycznej.

Cele pakietu są w bardzo ograniczony sposób związane z celami projektu planu miejscowego, który nie zakłada wprowadzenia do środowiska instalacji będących istotnymi emitarami gazów cieplarnianych, nie jest związany ze wzrostem (bądź spadkiem) udziału OZE w zużyciu energii, ani też nie ma związku z technologiami zwiększania efektywności energetycznej.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu.

Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W

dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Celem powiązaniem z realizacją dokumentu jest skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. Ze względu na prowadzoną działalność rolniczą, tereny te są szczególnie wrażliwe na zmiany klimatu. Fakt ten wskazuje na konieczność podjęcia działań adaptacyjnych zarówno w odniesieniu do ochrony ludności w sytuacjach kryzysowych jak i niezbędnych dostosowań w produkcji rolniczej i rybackiej.

Z perspektywy projektowanego dokumentu wyjątkowo istotny jest również kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Wskazuje on działania konieczne do przygotowania polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i zjawisk z nimi związanych. Ich proponowany zakres obejmuje objęcie całego kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych. Jednocześnie, w sektorze budownictwa konieczne będzie uwzględnienie potencjalnego oddziaływania zjawisk ekstremalnych spowodowanych zmianami klimatu.

Realizacja tych działań w kontekście projektu planu miejscowego polegała na:

- przeznaczeniu terenów i rozmieszczeniu infrastruktury w oparciu o dokument planistyczny realizujący politykę gminy wyrażoną w studium,
- określenie przydatności terenów do planowanego przeznaczenia w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne i rozważenie wystąpienia zjawisk ekstremalnych, które mogłyby zagrażać przyszłemu funkcjonowaniu obiektów i elementów infrastruktury.

Program Rozwoju Lokalnego Gminy Turośń Kościelna na lata 2016-2020

Jest to dokument kierunkowy, nakreślający nadrzędne cele długoterminowe (strategiczne), oraz wyznaczający najistotniejsze obszary rozwoju gminy. Wskazuje przy tym ramy działań władz gminy, współpracujących z nim podmiotów i wszystkich mieszkańców. Prezentuje przy tym przykłady inicjatyw w obszarach kluczowych.

Celem nadrzędnym programu jest poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Turośń Kościelna poprzez prowadzenie polityki zrównoważonego rozwoju. Realizacji celu służyć mają działania w czterech obszarach priorytetowych:

- I. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności Gminy Turośń Kościelna
- II. Zmniejszanie bezrobocia, rozwój przedsiębiorczości oraz wzmocnienie bazy ekonomicznej
- III. Rozwój funkcji turystycznych na bazie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych oraz dziedzictwa kulturowego
- IV. Budowa oraz umocnienie wewnętrznych więzi społecznych oraz zewnętrznych kontaktów gospodarczych

Plan miejscowy powiązany jest z Programem Rozwoju Lokalnego głównie poprzez działania w obszarze III poprzez określenie zasad ochrony środowiska, krajobrazu i obiektów o znaczeniu kulturowym.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono na podstawie uchwały nr XV/118/2020 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 10 czerwca 2020 r. i opracowano zgodnie z art. 51, 52 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko tj. procedury określonej w Dziale IV wyżej wymienionej ustawy.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszego opracowania został uzgodniony przez:

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku pismem znak NZ.4462.26.2020 z dnia 6 sierpnia 2020 r.
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem znak WPN.411.1.27.2020.EC z dnia 29 lipca 2020 r.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach oraz programach zawierających zadania służące do realizacji celów ponadlokalnych na obszarze objętym planem miejscowym. Do oceny relacji między człowiekiem a środowiskiem zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie informacji udostępnianych przez organy administracji oraz analiz kartograficznych i rozpoznania terenowego.

Prognoza podzielona została na rozdziały odpowiadające zakresowi określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku /.../. W związku z tym, w strukturze dokumentu wydzielić można trzy zasadnicze części. Pierwsza z nich ma charakter informacyjny i przybliży ustalenia przedmiotowego planu, jego cele i powiązania z innymi dokumentami. Część druga zawiera identyfikację najistotniejszych uwarunkowań przyrodniczych występujących na obszarze objętym opracowaniem oraz rozpoznanie oddziaływań, jakie mogą się pojawić wskutek realizacji planu miejscowego. W części trzeciej przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie bądź ograniczanie zidentyfikowanych presji oraz rozwiązania alternatywne do tych opisanych w dokumencie.

Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem dokumentu.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek prowadzenia oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy określony jest w prawodawstwie (raz w czasie jednej kadencji – art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Powiązanie monitoringu zagospodarowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (a więc również monitoringu stanu realizacji planu miejscowego) z odpowiednimi elementami państwowego monitoringu środowiska pozwoli także na ocenę wpływu realizacji dokumentu na środowisko. Punktem wyjścia dla takiego opracowania powinny być informacje na temat istniejącego stanu środowiska na terenie dla którego opracowywany jest dokument, przedstawione w niniejszej prognozie.

Ustawowo narzucona procedura umożliwia ocenę rozwoju przestrzennego, jak również stałą kontrolę oddziaływania realizacji postanowień dokumentów planistycznych na

środowisko. Daje to możliwość dynamicznego przeciwdziałania procesom, których rezultaty są inne niż wstępnie założono.

Konieczne jest zatem przeprowadzanie stałego monitoringu podstawowych elementów środowiska, który pozwoli określić tendencje zmian i ułatwi określenie dalszych kierunków ochrony. Takiej analizie powinny podlegać:

- stan zagospodarowania terenów dla których sporządzono plan, w tym realizacja jego postanowień,
- stan elementów środowiska przyrodniczego (stan i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, zanieczyszczenie gleb),
- wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej zmniejszające presję na środowisko.

Regularny monitoring w zaproponowanym zakresie pozwoli na śledzenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i towarzyszącym mu przemianom środowiska. Zestawienie powyższych wskaźników dla badanego okresu powinno być opatrzone wnioskami dotyczącymi realizacji postanowień planu i uwagami w zakresie wystarczalności zapisów dokumentu do regulacji niekorzystnych procesów występujących w środowisku. W przypadku wystąpienia braków lub nieściśłości, zaobserwowane zagadnienia wymagające regulacji powinny zostać niezwłocznie wprowadzone do dokumentu.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na lokalizację terenów objętych zmianą planu, ich ograniczony przestrzenny zasięg oraz planowany rodzaj zagospodarowania wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gruntów wsi Turośń Kościelna. Dokument dotyczy aktualizacji opracowanego w 2009 roku planu, w tym zmiany przeznaczenia terenów położonych w centralnej części opracowania – z gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową, a także zaprojektowania dróg dojazdowych obsługujących projektowane tu budynki.

Obszar opracowania przeznaczono na zabudowę mieszkaniową, a w części północnej dopuszczono wprowadzenie towarzyszącej funkcji usługowej.

Tereny będące przedmiotem opracowania zlokalizowane są we wschodniej części gminy, w miejscowości gminnej Turośń Kościelna, w niedalekim sąsiedztwie utworzonego tu niedawno sztucznego zbiornika wodnego. Obejmują istniejącą zabudowę o charakterze mieszkaniowym i zagrodowym, oraz przyległe od północy tereny rolne. Opracowaniem objęty jest obszar o powierzchni ok. 5,5 ha.

Teren planu cechuje się względnie łagodną rzeźbą, opadającą w kierunku zbiornika Turośń, a wcześniej – ku rzece Czaplinciance na której go utworzono. Różnica wynosi kilkanaście metrów. W podłożu dominują gliny, którym towarzyszą piaski i żwiry. Przykryte są warstwą gleby: brunatnej i płowej. Teren pozbawiony jest wód powierzchniowych i położony jest w zlewni cechującej się złym stanem wód. Występuje tu rolnicze użytkowanie gruntu. Roślinność jest uboga, dominują uprawy, trawy, zioła, chwasty i roślinność ogrodów. Obszar

ten nie stanowi obszaru cennego dla lokalnej fauny. Występowanie większych ssaków jest przypadkowe, nie stwierdzono tu także terenów lęgowych ptaków objętych ochroną gatunkową.

Na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują obiekty i obszary objęte ochroną prawną. Najbliżej położona powierzchniowa forma tego typu, obszar Natura 2000 **Bagienna Dolina Narwi**, oddalona jest o ok. 2,8 km.

W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru jest niska. Brak realizacji dokumentu nie spowoduje jednocześnie przemian środowiska naturalnego. Jednocześnie nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska związanych z przyjęciem zmiany planu, w tym związanych z przepisami ustawy o ochronie przyrody.

Realizacja dokumentu związana będzie przede wszystkim z realizacją zabudowy mieszkaniowej na terenach pozostających w użytkowaniu rolniczym. Zamierzenia te spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidację roślinności na terenach rolnych oraz nieznaczne zwiększenie istniejących oddziaływań na wody powierzchniowe. Ogólnie skala oddziaływań będzie względnie mała.

Zidentyfikowane oddziaływania będą miały w większości lokalny zasięg ze względu na przystosowanie terenu do pełnionej funkcji. Pozostałe będą zniwelowane poprzez zastosowanie działań zapobiegających, zawartych w projekcie planu. Do najważniejszych z nich należą:

- zasady kształtowania zieleni obejmujące:
- określenie ustaleń w zakresie kształtowania kompozycji przestrzennej zabudowy, w tym jej formę i kolorystykę,
- wprowadzenie zakazu lokalizacji obiektów uciążliwych oraz o konfliktowej funkcji, takich jak spalarnie zwłok,
- ochrona doliny rzeki Lubki poprzez utrzymanie krajobrazu otwartego na terenie przyległym,
- ustalenia dotyczące zapewnienia migracji drobnej fauny,
- zakaz lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne,
- określenie nieprzekraczalnych linii zabudowy – co pozwala na ograniczanie ryzyka wystąpienia ponadnormatywnych oddziaływań na klimat akustyczny i kształtowanie ładu przestrzennego,
- przyjęcie wskaźników określających minimalny udział powierzchni biologicznie czynnych, co ogranicza uszczelnienie powierzchni i zwiększa retencję,

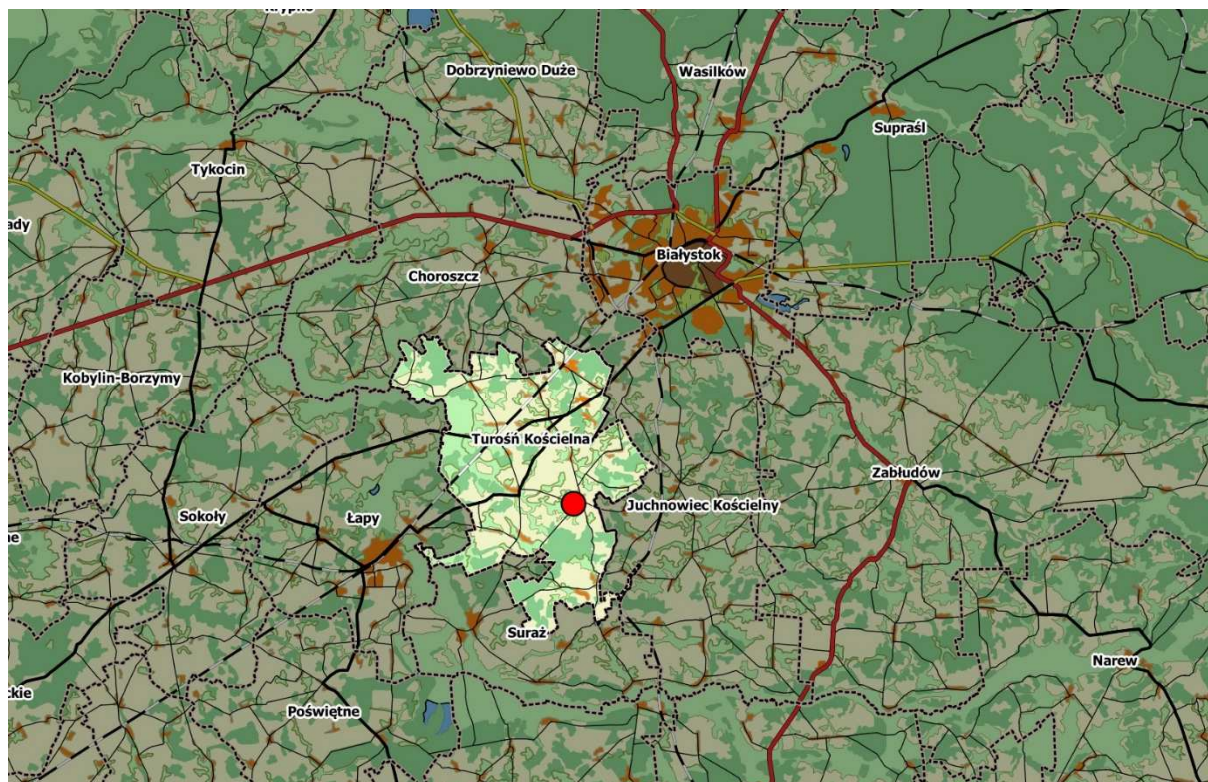
Pod uwagę nie były brane inne, alternatywne rozwiązania - przede wszystkim z powodu wykluczenia wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary sieci Natura 2000, inne obszary i obiekty chronione, środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi.

6. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Do opisu istniejącego stanu środowiska wykorzystane zostały informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, programach, źródłach kartograficznych, rejestrach i danych monitoringowych, których wykaz umieszczono na końcu niniejszego opracowania.

Położenie geograficzne

Tereny będące przedmiotem opracowania zlokalizowane są we wschodniej części gminy Turośń Kościelna. Obejmują fragment wsi Turośń Kościelna w rejonie ulicy Wysokie, na południe od utworzonego tu sztucznego zbiornika wodnego. Zajmują powierzchnię około 5,5 ha.

Ryc.1. Położenie terenów objętych zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Biorąc pod uwagę podział fizyczno-geograficzny Polski oparty na opracowaniu Kondrackiego, tereny należą do mezoregionu Wysoczyzna Białostocka będącego centralną częścią Niziny Północnopodlaskiej. Cechami charakterystycznymi są mało urozmaicona rzeźba terenu oraz brak naturalnych zbiorników wód stojących.

Ukształtowanie terenu

Ukształtowanie terenów objętych opracowaniem, tak jak pozostałej części gminy, jest wynikiem procesów związanych ze zlodowaczeniem środkowo-polskim i bałtyckim oraz procesami zachodzącymi w holocenie.

Teren położony jest w strefie przejściowej między wysoczyzną morenową płaską a doliną wód roztopowych wykorzystywaną obecnie przez Czapliniankę. W obrębie doliny wykształciły się terasy akumulacyjne.

Teren opada w kierunku północno-zachodnim, ku Czapliniance, na której utworzono sztuczny zbiornik wodny. Wysokości bezwzględne zawierają się w przedziale 125,0 -132,5 m n.p.m. Największy spadek występuje w części krawędziowej doliny. Jej stoki są jednak ustabilizowane, brak jest również śladów świadczących o aktywności geodynamicznej, ryzyko wystąpienia gwałtownych ruchów masowych nie występuje.

Budowa geologiczna oraz złoża naturalne

Obszary opracowania położone są w obrębie wyniesienia mazursko-suwalskiego, będącego częścią wschodnioeuropejskiej platformy prekambryjskiej. Strop krystaliniku znajduje się na głębokości ok. 770 m. Powierzchnię budują utwory czwartorzędowe: plejstocenu i holocenu o miąższości ok. 150-160 m.

Podłoże obszaru opracowania jest mało zróżnicowane i tworzone głównie przez gliny zwałowe. Wyjątkami są fragmenty północno-zachodnie (przykryte piaskami peryglacialnymi i wodnolodowcowymi teras nadzalewowych) oraz południowo-wschodnie (gdzie stwierdzono występowanie piasków i żwirów akumulacji szczelinowej). Są to w większości utwory stabilne, o dobrej nośności i o warunkach korzystnych dla budownictwa. Wyjątkiem jest obszar dolinny.

Na terenie opracowania nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców naturalnych. Najbliżej położone złoża należą do zespołu Chodory oddalonego o ok. 5,4 km na południe. Występują tam kruszywa naturalne.

Gleby

Wg podziału województwa podlaskiego na regiony glebowo-rolnicze, gmina Turość Kościelna leży w obrębie białostockiego regionu glebowo-rolniczego, charakteryzującego się średnią rolniczą jakością gleb. Gleby regionu wykształcone zostały z glin i piasków, a ich zróżnicowanie jest stosunkowo duże. Przeważają zdegradowane czarne ziemie i kwaśne gleby brunatne, którym towarzyszą gleby bielcowe i właściwe czarne ziemie.

W obrębie opracowania przeważają gleby brunatne obejmujące centralną i wschodnią część terenu planu, a także niewielkie płyty gleb płowych. Obszar dolinny wyścielają gleby murszowate (związane z obecnością utworów organicznych rzeki) i deluwialne (powstałe z osadów wymytych z sąsiedniej wysoczyzny).

Obecne tu gleby posiadają zróżnicowaną przydatność dla rolnictwa. Niezabudowane utwory sklasyfikowano jako 2, 5 i 9 kompleks gruntów ornych i 2 kompleks użytków zielonych.

Wody powierzchniowe/jednolite części wód powierzchniowych

Gmina Turość Kościelna znajduje się w dorzeczu Wisły i w zlewni Narwi. Ze względu na położenie i ukształtowanie terenu, rzeki na tym obszarze płyną w wąskich, silnie zabagnionych dolinach, zazwyczaj słabo zaznaczających się w morfologii.

Teren opracowania pozbawiony jest wód powierzchniowych. Położony jest natomiast w bliskiej odległości (ok. 30 m) od sztucznego zbiornika wodnego „Turość” utworzonego na rzece Czapliniance. Jego budowę zakończono w 2014 r. Obiekt służyć ma retencji wód oraz funkcji rekreacyjnej. Zajmuje powierzchnię ok. 11 ha

Teren położony jest w zlewni rzecznej jednolitej części wód powierzchniowych RW200017261589 **Czaplinianka**.

Ocena jakości wód w JCWP Czaplinianka przeprowadzona w punkcie pomiarowym Czaplinianka – ujście, wykazała:

- Ocena stanu ekologicznego - stan słaby.
- Ocena stanu chemicznego - wskazała stan poniżej dobrego: stwierdzono przekroczone stężenia średnioroczne,
- Ocena stanu wód będąca wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego jcwp wskazała zły stan wód.

Ostatnie dostępne dane monitoringowe dla jcwp Czaplinianka pochodzą z roku 2017.

Wody gruntowe i podziemne/jednolite części wód podziemnych

Przedmiotowe tereny zawierają się w regionie mazowiecko-mazursko-podlaskim podziału zwykłych wód podziemnych.

Na obszarze gminy wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują w piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych. Występują dwa poziomy wodonośne: międzymorenowy i spągowy. Charakteryzują się średnim stopniem zagrożenia, wynikającym z obecności w nadkładzie utworów wodonośnych pakietu osadów słaboprzepuszczalnych.

Użytkowy poziom wodonośny jest dobrze izolowany. Wydajność potencjalna studni kopanej wynosi ponad 70 m³/h.

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Teren gminy, jak i obszaru opracowania, położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych PLGW200052. Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stan ilościowy i chemiczny JCWPd jest dobry, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, w sieci otworów obejmujących wszystkie JCWPd na obszarze kraju. Ostatnie badanie wykonane w 2016 r. wskazało na dobry chemiczny i ilościowy stan wód podziemnych.

Wody gruntowe zalegają płytko w obszarze dolinnym. Wg. Mapy hydrologicznej Polski pierwszy poziom wodonośny zalega na głębokości 1-2 m. Natomiast na pozostałym terenie (centralna i południowo-wschodnia część opracowania) głębokość ta zwiększa się do 5 m. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku doliny Czaplinańki.

Zanieczyszczenie powietrza

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja). Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje cały obszar województwa, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej (a zatem również gminę Turośń Kościelna), wykazała za rok 2017 przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu (klasa C – powyżej poziomu docelowego), natomiast wartości pozostałych zanieczyszczeń zawierały się w granicach poziomów docelowych.

W klasyfikacji ze względu na kryterium: „ochrona roślin”, w 2017 r. nie wystąpiły na terenie województwa strefy z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych.

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2017 r. stwierdzono przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu dla kryterium „ochrona roślin”.

Najbardziej dokuczliwym źródłem zanieczyszczeń jest trudna do eliminacji emisja niska z zabudowy jednorodzinnej. Na wysokie poziomy przekroczeń wpływa również emisja napływowa.

Pokrycie terenu

Obszar opracowania cechuje się typowym dla obszarów wiejskich zagospodarowaniem. Wzdłuż drogi (ul. Wysokie) położone są budynki mieszkaniowe. Na ich zapleczu, na wąskich, wydłużonych działkach, znajdują się zabudowania gospodarcze. Pozostały obszar zajmują grunty orne i łąki.

Występuje tu roślinność ogrodów (trawniki, rabaty, szpalery żywotników), drzewa owocowe, a budynkom gospodarczym towarzyszy roślinność niska (trawy, chwasty). Największe powierzchnie zajmowane są przez uprawy rolne i łąki z roślinami motylkowymi.

Nie stwierdzono tu występowania roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową w rozumieniu przepisów ochrony przyrody. Roślinność ma charakter zantropogenizowany, obecne tu gatunki w ogromniej większości zostały wprowadzone przez człowieka lub są związane z jego obecnością.

Zwierzęta

Obszar opracowania cechuje się charakterystyczną dla terenów wiejskich aktywnością zwierząt. Występowanie większych ssaków jest sporadyczne i przypadkowe. Atrakcyjność terenu opracowania dla dziko żyjących zwierząt ograniczana jest obecnością człowieka i zwiększonymi poziomami hałasu. Jednocześnie pojawiają się też gatunki preferujące sąsiedztwo siedzib ludzkich.

Tereny łąk i użytków rolnych położone przy ciekach i zbiornikach wodnych, są często zasiedlane przez płazy i gady (wszystkie gatunki płazów i gadów podlegają ochronie). Dotyczy to otoczenia zbiornika Turośń.

Tereny otwarte służą ptakom i niewielkim ssakom jako miejsce zdobywania pokarmu. Natomiast przydomowe ogrody, w których wykorzystano rośliny dające pożywienie owadom i schronienie małym ptakom, stanowią uzupełnienie systemu przyrodniczego obszaru. Tutaj obserwowane są nieco inne gatunki, związane z obecnością człowieka

Klimat

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo-klimatyczne według Gumińskiego (1948), obszar gminy należy do dzielnicy podlaskiej. Tutejszy klimat ma wiele cech niekorzystnych (Olszewski 1976). Liczba dni mroźnych wynosi od 50-60 w roku, a dni z przymrozkami od 110-138. Temperatura średnia roczna waha się od 6,5 do 7,0°C. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi do 90 dni w ciągu roku. Okres bezprzymrozkowy wynosi od 160 do 170 dni. Średnie roczne sumy opadów oscylują w przedziale 550-575 mm. Okres wegetacji jest krótki i trwa 200-205 dni.

Klimat gminy cechuje zatem krótki okres wegetacji, długi okres zalegania pokrywy śnieżnej, późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki, maksimum opadów przypadające na okres letni oraz dominacja wiatrów z kierunków zachodnich.

Hałas

Klimat akustyczny kształtowany obszaru opracowania kształtowany jest przez sąsiednią drogę (ul. Wysokie). Z uwagi na bardzo małe natężenie ruchu i parametry ograniczające szybko poruszanie się pojazdów, problem przekroczeń poziomów hałasu nie występuje.

Na terenie opracowania okresowo odczuwalny jest także hałas związany z pracą maszyn rolniczych. Jako że nie należy on do oddziaływań ciągłych, cechuje się znacznie mniejszą dokuczliwością.

W obrębie opracowania znajdują się tereny „chronione akustycznie” (tzn. takie, dla których ustalono dopuszczalne poziomy hałasu). Należą do grupy terenów zabudowy zagrodowej.

Pomiary poziomów hałasu w środowisku przeprowadza obecnie GIOŚ. W ramach ostatniego dostępnego badania (stan na 31.12.2018) nie prowadzono pomiarów na obszarze opracowania lub w jego sąsiedztwie. Najbliżej zlokalizowany punkt pomiarowy (Białystok) cechował się przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, jednak z uwagi na bardzo różną sytuację akustyczną, wyniki te nie mogą być odniesione do badanych terenów.

Obszary prawnie chronione i powiązania ekologiczne

Na terenie objętym zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują obiekty i obszary objęte ochroną prawną.

Najbliżej położone obiekty tego typu to:

- pomnik przyrody (lipa drobnolistna) – oddalony o 1,2 km,
- obszary NATURA 2000:
 - PLB200001 Bagienna Dolina Narwi – oddalony o 2,8 km
 - PLH200002 Narwiańskie Bagna – oddalony o 6 km
- Narwiański Park Narodowy – oddalony o 6 km, otulina o 2,8 km.

Obszar położony jest również w oddaleniu od korytarzy ekologicznych wyznaczonych w celu utrzymania łączności sieci Natura 2000, umożliwiających migrację zwierząt, roślin i grzybów. Najbliżej położonym ciągiem tego typu jest obszar węzłowy Bagienna Dolina Narwi (GKPN-23) oddalony o ok. 2,8 km. Obejmuje on teren parku narodowego i jego otuliny, stanowiąc jeden z najcenniejszych obiektów sieci.

6.1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru jest niska i cechuje się:

- dopasowaniem przestrzeni do funkcji rolniczej – zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej oraz użytkami rolnymi – i związanymi z tym presjami,
- oddziaływaniem drogi (hałas, drgania, zapylenie),
- małą różnorodnością zbiorowisk roślinnych i ich całkowitym przeobrażeniem,
- średnią atrakcyjnością jako siedlisko zwierząt i ptaków,
- złym stanem wód oraz gleby.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego nie spowoduje nagłych, nieprzewidzianych zmian stanu środowiska. Prognozuje się, że utrzymane zostaną występujące obecnie oddziaływania na gleby i wody, co spowodowane jest charakterem dokumentu. Rozwiązania zaproponowane w planie sankcjonują w dużej mierze obecne użytkowanie terenu. Zmiany polegają na wprowadzeniu obiektów mieszkaniowych w

centralnej części opracowania w miejsce użytków rolnych. Przyjęte modyfikacje te w bardzo małym stopniu wpłyną na skalę i rodzaj oddziaływań na środowisko.

7. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ewentualne przedsięwzięcia związane ze znaczącym oddziaływaniem obejmować mogą realizację zabudowy mieszkaniowej lub usługowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą – jednak przy założeniu że nowa zabudowa tego typu zajmować będzie teren ponad 4 ha. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie pozwalają na realizację takich zamierzeń w znacznie mniejszym zakresie. Wynika to z częściowego zainwestowania terenu, czyli ograniczeniu rezerw terenowych na nowe przedsięwzięcia oraz niewielkiej powierzchni objętej planem).

W związku z powyższym stwierdzono, że realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jest bardzo mało prawdopodobna. Oznacza to, że w granicach planu nie wystąpi obszar objęty znaczącym oddziaływaniem.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze opracowania nie zidentyfikowano problemów ochrony środowiska związanych z realizacją zmiany planu, w tym związanych z przepisami ustawy o ochronie przyrody.

Teren ten znajduje się poza obszarami chronionymi, nie istnieją zatem ograniczenia w możliwości zagospodarowania i użytkowania wynikające z dokumentów ochronnych. Opracowaniem objęto grunty będące w wykorzystaniu rolniczym, pozbawione cennych siedlisk przyrodniczych. Nie stwierdzono tu występowania stanowisk roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, ani też schronień chronionych zwierząt.

Projekt zmiany planu nie ingeruje w dolinę Turośnianki, w związku z czym nie prognozuje się ryzyka zakłócenia lokalnych powiązań przyrodniczych.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Przy opracowywaniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miały zastosowanie cele ochrony środowiska określone w następujących aktach prawnych ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym:

Program Działań Unii Europejskiej *Dobrze żyć w granicach naszej planety* – wieloletni program działań w zakresie środowiska naturalnego wyznaczający kierunki, cele oraz priorytety. Dokument stanowi podstawę kształtowania unijnej polityki ochrony środowiska. Realizacja zapisów programu ma służyć stopniowej poprawie odporności ekologicznej Europy i przekształceniu Unii Europejskiej w zrównoważoną, zieloną gospodarkę, sprzyjającą

włączeniu społecznemu. Realizacja celu ma być możliwa dzięki określeniu listy priorytetów kierujących tworzeniem zasad do końca dekady:

- 1) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE,
- 2) stworzenie zasobooszczędnej, niskoemisyjnej gospodarki UE,
- 3) ochrona obywateli Unii przed zagrożeniami dla ich zdrowia, związanymi ze środowiskiem,
- 4) zapewnienie prawidłowego wdrażania prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska,
- 5) poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska,
- 6) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen,
- 7) poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększenie spójności polityki,
- 8) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii,
- 9) zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

Cel programu, a także wymienione priorytety, znalazły bezpośrednie przełożenie na zasady zagospodarowania przestrzennego zaproponowane w projekcie planu miejscowego oraz zasady ochrony środowiska i przyrody.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – dokument ten stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), czyli głównego planu gospodarczego kraju. W związku z powyższym, cel główny dokumentu, tj. *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe zostały natomiast określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
- Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 – celem dokumentu jest stworzenie narzędzia do realizacji polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego. W Programie Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku:

- zidentyfikowano najważniejsze walory środowiska naturalnego i zagrożenia w tym, wynikające z zanieczyszczenia środowiska, według modelu: siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja, dla poszczególnych obszarów interwencji;
- wskazano cele i kierunki inwestycyjne oraz zadania, zmierzające do poprawy stanu środowiska i zachowania równowagi ekologiczno-społeczno-gospodarczej, zgodnie z wymogami polityki ochrony środowiska i dyrektywami UE;

- oszacowano niezbędne nakłady na inwestycje proekologiczne oraz ustalono priorytety i źródła ich finansowania;

Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, tj.: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Dokument określa szereg celów wyznaczonych w oparciu o przeprowadzoną ocenę oraz zapisy dokumentów rządowych i regionalnych:

- Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza
- Poprawa efektywności energetycznej
- Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, jako działania adaptacyjne do zmian klimatu
- Ograniczenie emisji hałasu
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
- Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych
- Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
- Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin
- Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
- Racjonalne gospodarowanie odpadami
- Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków
- Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych
- Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego
- Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym
- Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym
- Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
- Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii

Cele programu uwzględnione zostały podczas prac planistycznych, m.in. przy określeniu szczegółowych zasad zagospodarowania terenu. Określając przeznaczenie i funkcje obszaru kierowano się koniecznością racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Do dokumentu wprowadzono szereg rozwiązań minimalizujących oddziaływania, które mogą być skutkiem realizacji projektu planu, a także istniejących presji wywieranych na środowisko.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Zapisy dokumentu dotyczą zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Powiązanie z projektem planu zawiera się w ustaleniu zasad ochrony, również w odniesieniu do środowiska gruntowo-wodnego.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu głównymi celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu krajowym i regionalnym są:

- zaspokojenie bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zachowanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji,
- działania zmierzające do osiągnięcia i zachowania dobrego stanu wód.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko

Realizacja zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu zmianę przeznaczenia części terenów względem planu z 2009 r. (z gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową) oraz dostosowanie przyjętych wcześniej ustaleń do wymagań zmieniających się przepisów prawa.

Część terenu posiada istniejące zainwestowanie (pas wzdłuż ul. Wysokie). Pozostały obszar użytkowany jest w dalszym ciągu rolniczo, pomimo wcześniejszej zmiany przeznaczenia w planie miejscowym.

Identyfikacja i kwalifikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko dotyczyła poszczególnych elementów środowiska w zakresie odpowiadającym szczegółowości projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wpływ realizacji zmiany planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków oddziaływania
1.	Różnorodność biologiczna	Likwidacja zbiorowisk roślinnych w czasie etapu realizacyjnego – dotyczy agrocenoz i roślinności synantropijnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, pełniących wcześniej funkcje rolnicze. Ze względu na skalę przekształceń i rodzaj roślinności, oddziaływanie będzie nieistotne z punktu widzenia bioróżnorodności terenu	bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, mało istotne
2.	Ludzie	Możliwe jest wprowadzenie nowych źródeł hałasu (drogi dojazdowe) oraz potencjalnych zanieczyszczeń powietrza (emisja powierzchniowa). Intensywność oddziaływań będzie mało istotna z uwagi na niewielką skalę przekształceń.	bezpośrednie, długoterminowe, skumulowane
3.	Zwierzęta	Możliwe zwiększenie poziomów hałasu, ewentualna zmiana żerowisk, likwidacja fauny glebowej. Funkcjonujące obiekty mieszkaniowe nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zwierząt.	bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe lub stałe

4.	Rośliny	<p>- Likwidacja zespołów roślinnych (reprezentowanych głównie przez antropocenozy) na etapie realizacyjnym</p> <p>- wprowadzenie zieleni urządzonej po zagospodarowaniu terenu – kształtowanie roślinności, kontrola nad gatunkami inwazyjnymi</p>	<p>- bezpośrednie, stałe, lokalne, negatywne</p> <p>- bezpośrednie, lokalne, wtórne</p>
5.	Jednolite części wód	<p>W kontekście Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły oraz działu III ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne: Wody, jako integralna część środowiska oraz siedlisko dla organizmów, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność. Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych JCW i obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Cele środowiskowe zdefiniowane w planie gospodarowania wodami to osiągnięcie (bądź utrzymanie) dobrego stanu wód do 2015 r. W związku z tym, że dla JCWP terenów opracowania nie udało się osiągnąć zamierzonego celu, w przygotowywanej aktualizacji wyznaczono odstępstwa czasowe.</p> <p>Oddziaływania związane z realizacją dokumentu obejmują:</p> <p>- Potencjalne ryzyko negatywnego oddziaływania na wody gruntowe i powierzchniowe na etapie realizacyjnym nowej zabudowy bądź towarzyszącej jej infrastruktury.</p> <p>- Zabudowa mieszkaniowa (i towarzyszące usługi nieuciążliwe) związane są z wytwarzaniem ścieków komunalnych, których niewłaściwe odprowadzanie stanowić może zagrożenie dla środowiska wodnego. Oddziaływanie jest ograniczane jest przez przyłączanie nowych budynków do sieci kanalizacyjnej. Wykorzystanie infrastruktury tego typu ogranicza ryzyko wpływu na cele środowiskowe JCW.</p>	<p>- pośrednie, negatywne, mało prawdopodobne</p> <p>- bezpośrednie i pośrednie, długookresowe, możliwe do eliminacji</p>
6.	Powietrze i klimat lokalny	<p>- Podczas prac realizacyjnych, wywiewu pyłów oraz emisji spalin z samochodów i sprzętu,</p>	

		<p>nastąpi lokalne zanieczyszczenie powietrza oraz zwiększenie poziomu hałasu, emisja ta będzie relatywnie niewielka i nie spowoduje uciążliwości dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi. Proces ten nie będzie skutkował trwałymi negatywnymi zmianami w środowisku.</p> <p>- W czasie eksploatacji nowych obiektów przemysłowych nastąpi lokalne zwiększenie poziomu hałasu ze źródeł punktowych, ewentualnie również nasilenie hałasu drogowego. Skala zamierzenia nie wskazuje jednak, aby były to oddziaływania prowadzące do przekroczenia dopuszczalnych norm.</p> <p>- Oddziaływanie na powietrze w trakcie funkcjonowania będzie związane z emisją powierzchniową – pochodzącą z procesów spalania w piecach indywidualnych. Możliwe jest stosowanie rozwiązań minimalizujących.</p>	<p>- bezpośrednie, czasowe</p> <p>- długookresowe, o niskiej uciążliwości</p> <p>- bezpośrednio, stałe, negatywne</p>
7.	Powierzchnia ziemi	<p>- Ingerencja z rzeźbą terenu związana z realizacją zamierzeń określonych w planie będzie bardzo mała. Nie prognozuje się zmiany kierunku spływu powierzchniowego związanego z ingerencją w ukształtowanie terenu</p> <p>- Zniszczeniu ulegnie warstwa gleby na której realizowane będą obiekty budowlane oraz towarzysząca infrastruktura. Oddziaływanie będzie miejscowe (część terenów pozostanie niezainwestowana) i mało istotne ze względu na niską przydatność rolniczą gleb.</p>	<p>-----</p> <p>- bezpośrednio, stałe, miejscowe</p>
8.	Krajobraz	<p>Zmiana w użytkowaniu terenu – na tereny otwarte wprowadzona zostanie zabudowa. Ze względu na sąsiedztwo, należy oczekiwać wpasowania się nowych obiektów w krajobraz</p>	<p>bezpośrednie, stałe</p>
9.	Klimat	<p>- Realizacja planu nie będzie wiązała się z oddziaływaniem na klimat z uwagi na charakter dokumentu</p> <p>- Oddziaływanie klimatu na obiekty, budynki i infrastrukturę dopuszczoną do realizacji ustaleniami planu obejmować może podtopienia wywołane intensywnymi opadami, a także uszkodzenia podczas silnych wiatrów i zjawisk burzowych.</p> <p>Ograniczenie tych oddziaływań polega na wyborze właściwej lokalizacji przedsięwzięć poprzedzonym rozpoznaniem lokalnych uwarunkowań, a także wykonaniu infrastruktury odprowadzającej wodę i utrzymaniu zdolności retencyjnych poprzez zapewnienie właściwego odsetka powierzchni czynnej biologicznie</p>	<p>- brak</p> <p>- brak (bardzo mało prawdopodobne)</p>

10.	Zasoby naturalne	Nie występują	-----
11.	Zabytki	Nie występują	-----
12.	Dobra materialne	Nie występują	-----
13.	Obszary prawnie chronione	Biorąc pod uwagę znaczne odległości od form ochrony przyrody (w tym obszarów Natura 2000), stwierdzono brak negatywnego wpływu ustaleń planu na przedmiot i cel ochrony tych obszarów oraz ich fragmentaryzację, a także – biorąc pod uwagę oddalenie od korytarzy ekologicznych – ich funkcjonowanie i spójność. Wykluczono możliwość oddziaływań pośrednich związanych ze zidentyfikowanymi powyżej presjami na poszczególne komponenty środowiska przy zastosowaniu działań zapobiegających.	-----
14.	Środowisko przyrodnicze	Powyższa analiza wykazała, że oddziaływania na środowisko wynikające z przyjęcia dokumentu, związane będą z realizacją zabudowy mieszkaniowej i usług nieuciążliwych. Zamierzenia te spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidację roślinności na terenach rolnych oraz nieznaczne zwiększenie istniejących oddziaływań na wody powierzchniowe. Nie stwierdzono wystąpienia ryzyka oddziaływania na bioróżnorodność oraz położone najbliżej obszary Natura 2000. Teren zmiany planu pozbawiony jest stanowisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Skala oddziaływań będzie bardzo mała. Związane jest to z charakterem dokumentu, który jedynie w niewielkim stopniu modyfikuje ustalenia wcześniejszego planu miejscowego.	- bezpośrednie i pośrednie, okresowe i długookresowe, w większości lokalne, potencjalnie negatywne jednak o bardzo niskiej dotkliwości

Biorąc pod uwagę powyższą ocenę skutków oddziaływania realizacji planu miejscowego stwierdza się **brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania** na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony, a także integralność i spójność obszarów NATURA 2000.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto szereg rozwiązań ograniczających zidentyfikowane wcześniej, potencjalne negatywne *oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi*. Wśród nich wymieniono m.in.:

- zasady kształtowania zieleni obejmujące:
 - zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych);

- kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne (co jest szczególnie istotne dla polepszenia bilansu wodnego i umożliwia kształtowanie lokalnego mikroklimatu)
- w przypadku budowy parkingów – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni wysokiej w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie;
- ustalenie dopuszczalnych poziomów hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie,
- określenie ustaleń w zakresie kształtowania kompozycji przestrzennej zabudowy, w tym jej formy i kolorystyki,
- wprowadzenie zakazu lokalizacji następujących obiektów uciążliwych oraz o konfliktowej funkcji:
 - usług pogrzebowych, wyrobu trumien i nagrobków oraz spalarni i spopielnarni zwłok,
 - szpitali,
 - zamieszkania zbiorowego, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatów i domów zakonnych,
 - obsługi komunikacji samochodowej (stacje paliw, diagnostyki i kontroli pojazdów, myjnie, warsztaty naprawcze, renowacyjne, stacje demontażu, lakiernie, komisje, wypożyczalnie),
 - warsztatów stolarskich, ślusarskich, kamieniarskich;
 - baz transportowych i budowlanych,
 - obiektów budowlanych z powłok pneumatycznych i namiotów oraz tymczasowych obiektów (garaże, stragany) wykonanych z blachy;
 - wyrobu materiałów budowlanych;
 - przechowywania, magazynowania (w tym zbierania) i składowania odpadów, a także ich przetwarzania - nie dotyczy wstępnego przechowywania odpadów przez ich wytwórcę;
- wprowadzenie stref technicznych dla linii elektroenergetycznych – co umożliwia zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury
- w zakresie gospodarki odpadami ustalono prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,
- wprowadzenie nieprzekraczalnych linii zabudowy: od ul. Wysokie – co chroni mieszkańców przed oddziaływaniami z transportu oraz od zbiornika wodnego – co zwiększa separację zabudowy i wód, a przez to zmniejsza ryzyko potencjalnego zanieczyszczenia.

Jednocześnie w celu utrzymania ciągłości procesów przyrodniczych na terenach planu ustalono minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki oraz maksymalną powierzchnię zabudowy, dla każdej z projektowanych funkcji. Dzięki temu tereny te nie zostaną całkowicie uszczelnione, a wprowadzona zieleń urządzona będzie uczestniczyć w procesach obiegu energii i wymiany materii z otaczającymi obszarami rolnymi i dolinnymi.

Ponadto wskazuje się na konieczność stosowania rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji zamierzeń dopuszczonych ustaleniami dokumentu, w tym:

- unikanie tworzenia pułapek ekologicznych, np. pozostawianie zastoisk wody w wykopach,
- zaleca się, aby prace ziemne wykonywane były w okresie niskich i średnich stanów wód gruntowych,

- nadzór nad pracą maszyn pod kątem zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego,
- należy tak zaplanować pracę ciężkiego sprzętu, aby była ona jak najmniej uciążliwa dla mieszkańców na terenach sąsiednich,
- masy ziemne powstałe w wyniku prowadzonych prac należy gromadzić w wyznaczonym miejscu i zużyć do zasypywania wykopów i rozplantowania,
- zagospodarowanie odpadów powstałych w wyniku prac realizacyjnych przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowne zezwolenia.

Zaproponowane rozwiązania gwarantują dotrzymanie ustaleń regulowanych przepisami ochrony przyrody i pozwalają na ograniczanie bądź zapobieganie wystąpienia negatywnych oddziaływań wymienionych w poprzednim rozdziale.

Zaproponowane rozwiązania pozwolą na ograniczenie bądź całkowite zapobieganie wystąpieniu oddziaływań zidentyfikowanych w poprzednim rozdziale.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W trakcie sporządzania projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie były brane pod uwagę rozwiązania alternatywne. Wynikało to ze stwierdzonego niskiego ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na komponenty środowiska przyrodniczego oraz wykluczenia jakiegokolwiek oddziaływania na obszary Natura 2000. W związku z tym nie rozpatrywano rozwiązań innych niż te zawarte w projekcie planu.

Przy opracowaniu dokumentu nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Opracowała

Katarzyna Rybakowicz

Wykaz źródeł

- 1) Bank Danych Lokalnych GUS http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks
- 2) Bank Danych o Lasach <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- 3) Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2019 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2020
- 4) Geoportal Państwowej Służby Geologicznej, <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- 5) Główny Urząd Geodezji i Kartografii <http://www.gugik.gov.pl/pzgif/dane-udostepniane-odplatnie>
- 6) Katalog form ochrony przyrody GDOŚ – usługa pobierania WFS <http://sdi.gdos.gov.pl/wfs>
- 7) Krajowy Geportal <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>
- 8) Mapa glebowo-rolnicza
- 9) Mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie podlaskim http://geoportal.pgi.gov.pl/css/sopo/mapy/woj_podlaskie.jpg
- 10) Mapa Podziału Hydrograficznego Polski
- 11) Monitoring tła zanieczyszczenia atmosfery w Polsce dla potrzeb EMEP, GAW/WMO i Komisji Europejskiej – raport syntetyczny 2011, Instytutu Ochrony Środowiska – PIB i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Warszawa 2012
- 12) Opracowanie ekofizjograficzne gminy Turośń Kościelna
- 13) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- 14) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- 15) Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 <http://www2.bialystok.rdos.gov.pl/pzo/>
- 16) Program Ochrony Powietrza dla Strefy Podlaskiej
- 17) Program wodno-środowiskowy kraju, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010
- 18) Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare, 2005
- 19) Publikacje Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku
- 20) Raport o stanie środowiska w województwie podlaskim 2010-2015
- 21) Serwis mapowy Państwowego Instytutu Geologicznego <http://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/apps/MapSeries/index.html?appid=8d14826a895641e2be10385ef3005b3c> dostęp 10.08.2020
- 22) Standardowe formularze danych obszarów Natura 2000 <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- 23) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Turośń Kościelna wraz z prognozą

Oświadczenie autora prognozy

ZAŁĄCZNIK NR 1

W związku z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oświadczam, iż spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 przywołanej ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Rybakowicz